
Perscommuniqué

27-08-2003

Guy Vandille
Bruno Van Zeebroeck

Planning paper 93: De Belgische milieurekeningen.

De erkenning dat economie en milieu intens met elkaar verweven zijn, dringt meer en meer door in de samenleving. Om de interactie en trade-offs tussen beide maatschappelijke sferen te kunnen volgen, werkt het Federaal Planbureau al een aantal jaren aan de milieurekeningen voor België. Planning Paper 93 geeft een stand van zaken van die werkzaamheden.

Satellietrekeningen

Milieurekeningen zijn satellietrekeningen van de nationale rekeningen. Ze ordenen de milieugegevens volgens de logica van de nationale rekeningen. Op die manier kunnen economische en ecologische gegevens vlot met elkaar in verband worden gebracht. Zo vormen ze een ideale gegevensbank om bijvoorbeeld **de ontkoppeling van de vervuiling van de economische groei** te bestuderen. Ze dienen ook als basis voor geïntegreerde economisch-ecologische modellen waarmee de milieu-impact van het economisch beleid kan worden berekend (of de economische impact van het milieubeleid).

Internationale methodologie

De milieurekeningen worden op internationaal vlak ontwikkeld. De Verenigde Naties en Eurostat werken hierbij nauw samen om een systeem te ontwikkelen dat alle milieudomeinen omvat. Dat is uiteraard een werk van lange adem. In België werden totnogtoe drie soorten rekeningen ontwikkeld in samenwerking met Eurostat, met name de rekeningen voor de uitgaven voor milieubescherming (1997-2000), de rekeningen voor luchtvervuiling (1994-2000) en de rekeningen voor watervervuiling en -gebruik (1997-1999).

Kostbare informatie zonder veel extra kosten

Voornoemde milieurekeningen werden opgesteld op basis van bestaande data. De milieurekeningen veroorzaken dus geen bijkomende administratieve lasten voor de Belgische bedrijven. Niettemin leveren ze kostbare informatie op. Planning Paper 93 geeft nu al een antwoord op de volgende vragen : Hoe evolueerde de eco-efficiëntie van de chemische nijverheid met betrekking tot broeikasgassen ? Of met andere woorden, steeg de toegevoegde waarde van de chemische nijverheid al dan niet sneller dan de door haar uitgestoten broeikasgassen ? Slaagde de landbouw erin een ont koppeling te realiseren tussen zijn economische prestaties enerzijds en zijn impact op de watervervuiling anderzijds ? Of met andere woorden slaagde de landbouw erin economische groei te realiseren en terzelfder tijd de uitstoot van watervervuilende stoffen te verminderen ? Slagen de huishoudens erin hun eco-efficiëntie te verhogen ? Is hun consumptie dus sneller gegroeid dan hun uitstoot van pollutanten ? En hoeveel spendeerden de bedrijven aan de bescherming van het milieu ?

Resultaten

Tussen 1997 en 2000 namen de uitgaven voor milieubescherming in België beduidend toe. De gemiddelde jaarlijkse groeivoet bedroeg 6,8 %. Die stijging komt voornamelijk op het conto van de overheid. Desalniettemin bleven de bedrijven de grootste financiers van de milieubeschermingsuitgaven. Het grootste deel van die uitgaven was bestemd om de watervervuiling tegen te gaan en afval op te halen en te verwerken.

De uitgaven voor milieubescherming bleken niet nutteloos. Voor de meeste indicatoren van lucht- en watervervuiling werd een duidelijke daling geregistreerd. Die daling was het grootst voor de bedrijven. Niettemin bleven zij de grootste vervuilingbron. Enkel voor een aantal soorten watervervuiling bleken de huishoudens de belangrijkste bron.

De eco-efficiëntie van de huishoudens evolueerde positief. Dit betekent dat de consumptie per eenheid vervuiling steeg. De eco-efficiëntie van twee van de vier meest vervuilende takken, met name de landbouw en de chemische industrie, nam ook toe. Dit betekent dat de toegevoegde waarde per eenheid vervuiling steeg. De **basismetalenindustrie** daarentegen liet voor een aantal soorten watervervuiling een zware daling van de eco-efficiëntie optekenen. Dergelijke dalingen werden ook geregistreerd voor de elektriciteits- en gassector, maar deze laatste is op het gebied van watervervuiling niet zo belangrijk. Op het gebied van luchtvervuiling, waarvan een groot deel voor rekening van die sector is, nam de eco-efficiëntie duidelijk toe.

De input-outputanalyse, waarmee zowel directe als indirecte gevolgen in rekening kunnen worden gebracht, toonde ook aan dat, van alle componenten van de finale vraag, de export het meest bijdroeg tot de lucht- en watervervuiling door de Belgische producenten.

Meer informatie over deze Planning Paper kan worden verkregen bij de auteurs : Guy Vandille (gv@plan.be, tel:02/507.73.65) en Bruno Van Zeebroeck (bvz@plan.be, tel: 02/507.74.79).